

INFORMACJA

o realizacji zadań wynikających z Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sidra

Rozwiązywanie istotnych problemów społecznych jest działaniem trudnym i długotrwałym, dlatego też celowe jest strategiczne podejście do zagadnień ze sfery polityki społecznej, również na poziomie lokalnym

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sidra na lata 2019 - 2028 została przyjęta Uchwałą Nr III/123/18 Rady Gminy Sidra z dnia 31 grudnia 2018r. Określono w niej najważniejsze cele, które mają zapewnić bezpieczeństwo socjalne mieszkańcom naszej Gminy oraz działania mające za zadanie zaspakajanie potrzeb określonych grup osób. Konieczność opracowania Strategii wynika z art. 17, ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Prowadzenie, monitorowanie i wdrażanie Strategii powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej.

Codziennemu życiu mieszkańców Gminy Sidra towarzyszą liczne problemy, które wymagają różnorodnej pomocy. Zadaniem ośrodka pomocy społecznej jak i całego samorządu gminnego jest udzielanie takiego wsparcia osobom i rodzinom, aby dać im szansę samodzielnej egzystencji oraz możliwość rozwoju. W uchwalonej strategii przyjęto jako najważniejsze cele strategiczne:

Cel strategiczny Nr 1- „Przeciwdziałanie i zwalczanie bezrobocia”

Bezrobocie - rozumiane jako towarzyszące gospodarce rynkowej, oznaczające brak pracy zarobkowej dla osób zdolnych do jej wykonywania i deklarujących chęć jej podjęcia jest stałym zjawiskiem w naszej gminie i jest głównym problemem społecznym. Brak zatrudnienia negatywnie wpływa nie tylko na ekonomiczną kondycję rodzin, ale także na pozamaterialne kwestie życia rodzinnego. Złe warunki materialne są jednym z głównych czynników wywołujących stany depresyjne związane z poczuciem braku stabilności i bezpieczeństwa socjalnego. Brak pracy potęguje biedę i rozszerza sferę ubóstwa. Bezrobocie burzy klimat życia rodzinnego. Wpływa destrukcyjnie na pełnienie przez rodzinę podstawowych funkcji. Najbardziej bolesnym aspektem bezrobocia jest zagrożenie bezpiecznej egzystencji własnej rodziny. Brak pracy powoduje biedę i rozszerza strefę ubóstwa. Problemem w tych rodzinach jest regulowanie należności za opłaty energii, podatku od nieruchomości, kupno gazu, odzieży, podręczników szkolnych i przyborów związanych z kształceniem dzieci. Szczególne zagrożenie niesie ze sobą długotrwały brak pracy. Wpływ bezrobocia na kształtowanie się nowej warstwy ubogich potwierdza fakt, że osoby pozbawione zatrudnienia coraz częściej są świadczeniobiorcami pomocy społecznej. Znalazienie się wśród klientów pomocy społecznej prowadzi bezrobotnych do dalszej degradacji ekonomicznej, powoduje nasilenie skutków psychospołecznych braku pracy oraz wpływa na spadek ich poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

Realizując strategię w zakresie pomocy na rzecz osób dotkniętych bezrobociem starano się osiągnąć założony cel **„Wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy oraz przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia”**

Podjęto następujące działania:

1. udzielano pomocy finansowej i w naturze wynikającej z ustawy o pomocy społecznej;
2. udzielano pomocy finansowej w formie dodatku mieszkaniowego czy zasiłków rodzinnych;
3. pracownicy socjalni na bieżąco rozpoznają i analizują potrzeby społeczne dla rodzin u których występuje problem bezrobocia;
4. zgłaszają wnioski na zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadań pomocy społecznej;
5. prowadzono wszechstronną pracę z rodziną uwzględniającą przeprowadzanie rozmów uświadamiających, pouczających, wspierających z członkami rodziny, podejmowanie stosownych interwencji, udzielanie porad i informacji na temat instytucji mogących pomóc;

6. Gmina Sidra ściśle współpracowała z Powiatowym Urzędem Pracy w Sokółce w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechnianie informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach, Wójt Gminy Sidry zawierał umowy dotyczące skierowania osób bezrobotnych z terenu naszej gminy do prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, stażu i robót publicznych. W 2024 roku było zatrudnionych 7 osób.

7. pracownicy GOPS podnoszą kwalifikację zawodową uczestnicząc w szkoleniach w chwili obecnej on-line a także poprzez korzystanie z szerokiej nieodpłatnej oferty ROPS Białystok (seminaria, szkolenia,);

8. pracownicy GOPS w ramach pracy socjalnej mobilizują osoby bezrobotne do aktywnego poszukiwania pracy.

Cel strategiczny Nr 2 – „Walka z ubóstwem, w tym zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzinom najuboższym”

Ubóstwo jest złożonym zjawiskiem społecznym, spowodowanym przez czynniki społeczno-ekonomiczno-demograficzne a w szczególności problem bezrobocia. Występuje w rodzinach wielodzietnych i niepełnych. Ubóstwo może przybierać różne stopniowalne postacie: niedostatku, biedy, nędzy, które wzajemnie się warunkują i powodują różne skutki społeczne od poczucia bezradności i utraty motywacji do działania przez choroby, wykluczenie społeczne.

Założonym celem jest **„Umożliwienie funkcjonowania osobom i rodzinom ubogim w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz zapewnienie podstawowych warunków życia poprzez wsparcie finansowe”.**

Podjęto następujące działania:

1. zabezpieczenie jednego gorącego posiłku osobom niepełnosprawnym, chorym starszym oraz dzieciom i młodzieży, poprzez zasiłki celowe oraz opłacanie za obiady w szkołach,
2. udzielano pomocy finansowej na zakup odzieży i podstawowych artykułów życia codziennego,
3. praca socjalna służąca pobudzaniu aktywności rodzin ubogich w celu zapobiegania pogłębianiu się marginalizacji z powodu ubóstwa,
4. w ramach pracy socjalnej pracownicy współpracują z różnymi instytucjami i organizacjami w celu zwiększenia efektywności udzielanej pomocy osobom i rodzinom potrzebującym.

W 2024 roku dożywianiem były objęte: 182 osób w tym:

- 24 dzieci w wieku do siódmego roku życia,
- 80 uczniów szkół podstawowych i średnich,
- 78 osób - pozostałe otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (świadczenia mogą być przyznawane z następujących powodów: ubóstwa; sieroctwa; bezdomności; bezrobocia; niepełnosprawności; długotrwałej lub ciężkiej choroby; przemocy domowej; potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi; potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach; trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; alkoholizmu lub narkomanii; zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej; klęski żywiołowej lub ekologicznej).

W formie posiłku skorzystało 82 osób w tym:

- 6 dzieci do 7 roku życia,
- 76 uczniów szkół podstawowych i średnich.

W formie zasiłku celowego na zakup żywności skorzystało 163 osób, w tym:

- 21 dzieci do 7 roku,
- 64 uczniów szkół podstawowych i średnich,
- 78 pozostałe osoby.

Cel strategiczny Nr 3 – „**Walka z uzależnieniami**”

Walka z uzależnieniami w Gminie Sidra jest realizowana w ramach uchwalanego na lata 2023-2026 **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** oraz **Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii**.

W ramach tych programów wykonywane są zadania:

- dofinansowywanie wyjazdów dzieci i młodzieży na kolonie, obozy i wycieczki mające program zajęć profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych,
- wdrażanie i finansowanie profesjonalnych programów profilaktycznych w szkołach, mające za zadanie uczenie zdrowego i trzeźwego życia,
- wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych przez młodzież,
- organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży poprzez wspieranie działalności klubów sportowych oraz pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Ponadto realizowany jest „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021– 2025”

- powołany został Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w gminie Sidra oraz w razie potrzeb powołuje się grupy diagnostyczno-pomocowe,
- opracowany został Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2023-2026,
- informowanie o formach wsparcia i punktach udzielania pomocy osobom doznającym przemocy,
- osoby uzależnione od alkoholu kierowane są na terapię oraz na badania przez biegłych ds. uzależnień w Choroszczy.

W 2024 roku Gmina Sidra realizowała programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie. Sfinansowała programy profilaktyczne mające za zadanie uczenie umiejętności trzeźwego i zdrowego życia.

Cel strategiczny Nr 4 „**Rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz osób starszych, chorych i niepełnosprawnych**”

Założonym celem jest prowadzenie działań w celu diagnozowania środowiska osób niepełnosprawnych, starszych i chorych,

- realizowano świadczenia w celu zapewnienia niepełnosprawnym pomoc finansową w postaci zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków stałych i zasiłków celowych;
- udzielano wsparcia i pomocy rodzinom wychowującym dzieci niepełnosprawne;
- organizowano badania profilaktyczne-na terenie gminy Sidra przeprowadzono badania mammograficzne;
- prowadzono poradnictwo specjalistyczne dla osób starszych i ich rodzin;
- świadczona jest także praca socjalna.

Kolejnym założonym celem jest diagnoza środowiska lokalnego, opracowanie bazy danych osób niepełnosprawnych,

- współpracujemy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną w Sokółce oraz z Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Sokółce, gdzie opłacamy posiłki dzieciom niepełnosprawnym;
- współpracujemy z PCPR w Sokółce, związkiem emerytów i rencistów i innymi instytucjami w

zakresie niesienia pomocy osobom niepełnosprawnym.

Choroba i niepełnosprawność to czynniki, które zawsze prowadzą do pogorszenia kondycji finansowej każdej rodziny, bez względu na jej przynależność społeczno-zawodową. Sytuacja pociąga za sobą wydatki na leczenie a z drugiej strony zmniejsza dochody rodziny wynikające m.in. z utraty pracy. Rodzina z osobą chorą lub niepełnosprawną wymaga opieki specjalistycznej. W Gminie Sidra opiekę pielęgnacyjną, socjalną i medyczną osobom chorym świadczy pielęgniarka środowiskowo-rodzinna zatrudniona w Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego w Sidrze.

Ponadto z budżetu gminy dofinansowano koszty funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej, środki te zostały wykorzystane przy organizowaniu zajęć z osobami niepełnosprawnymi w ośrodkach w Sokółce i Dąbrowie Białostockiej.

Cel strategiczny Nr 5 „Bezradność w sprawach opiekuńczych i wychowawczych”

Na terenie gminy wzrasta liczba rodzin ubogich. Zjawisku temu towarzyszą bezrobocie, nadużywanie alkoholu przez dorosłych i młodzież, przemoc w rodzinie.

W obrazie czynników mających wpływ na rozmiar bezradności należy wnioskować, iż mają one wpływ na negatywne zachowania dzieci i młodzieży. Obserwuje się wzrost negatywnych zachowań takich jak: wulgarny język, wagary, porzucanie nauki, picie alkoholu, palenie papierosów, narkotyki. Duże zadanie w pracy na tym odcinku spoczywa na pracownikach socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, nauczycielach i policji.

Podjęmowane działania muszą mieć założenia pracy długoterminowej, oparte na zdobyciu zaufania osób zagrożonych. Efekty tej pracy mogą być osiągnięte poprzez poprawę zamożności rodziny, leczenie odwykowe osób uzależnionych, przeciwdziałanie przemocy domowej w rodzinie.

Cel strategiczny Nr 6 – „Zapewnienie bezpieczeństwa poprzez minimalizowanie zagrożeń kryminalnych i społecznych”

Wśród wielu zadań można tu wyróżnić wielowymiarową współpracę straży granicznej i policji z mieszkańcami oraz współpraca szkolnictwa i służb porządkowych z rodzicami, aby zminimalizować różnego rodzaju patologię.

Głównym podmiotem realizującym to zadanie jest komisariat Policji we współpracy z samorządem gminy. Jako wiodące zadania należy tu wymienić:

- ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych;
 - rozpoznanie miejsc i sytuacji mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku;
 - inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń;
 - współdziałanie z lokalnymi organizacjami w zakresie zapewnienia porządku i bezpieczeństwa;
 - propagowanie wśród mieszkańców sposobów zachowania się w sytuacji zagrażającej życiu i mieniu.
- Powyższe zadania realizowane były poprzez współpracę ze szkołami w zakresie organizowania czasu wolnego dzieci i młodzieży, współpraca z rodzicami, udział w opracowywaniu i realizacji programów profilaktycznych.

Dokonując oceny realizacji zadań określonych w strategii należy uznać, że przebiegała ona w stopniu dobrym. Osiągnięto zamierzone cele w zakresie pomocy osobom dotkniętym ubóstwem i chorobą. Zrealizowane programy w szkołach w zakresie zwalczania alkoholizmu i narkomanii pozwoliły uczniom zrozumieć zagrożenia wynikające z picia alkoholu lub brania narkotyków.

Pełne wykonanie zamierzeń pozwoli na osiągnięcie rezultatów:

- wzrost stopnia integracji mieszkańców poszczególnych wsi jako społeczności gminnej,
- wzrost udziału mieszkańców w aktywnych formach spędzania czasu,

- wzmocnienie więzi ze środowiskiem lokalnym,
- objęcie szeroką pomocą osoby chore i starsze,
- wzrost pomocy rehabilitacyjnej osobom niepełnosprawnym.

Należy uznać, że realizowana strategia nie wymaga wnoszenia poprawek. Realizacja zadań jest rozłożona na szereg lat. Konsekwentne działanie pozwoli na osiągnięcie założonych zamierzeń.

Wymienione powyżej zadania, które zawarte zostały w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych przewidzianej na lata 2019-2028 zostaną zrealizowane „w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych”. Uchwalona na potrzeby gminy Sidra, a realizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sidrze strategia ma za zadanie pełnić rolę schematu integrującego działania poszczególnych uczestników życia społecznego w gminie.

Sidra, dnia 7 marca 2025r.